

Adam Lewandowski

A (1906-1992)

Prezydenta Torunia w latach 1959-1963

Urodził się 8 lipca 1906 r. we wsi Jarczewo (obecnie województwo kujawsko-pomorskie). Po uzyskaniu matury w 1928 roku, jako absolwent Seminarium Nauczycielskiego w Wymyślinie podjął pracę w Nowej Rudzie (obecna Białoruś). W 1933 roku został przyjęty na Akademię Sztuk Pięknych w Krakowie. Jednak obowiązki nauczyciela i głowy rodziny zmusiły go do rezygnacji ze studiów.

Wybuch II wojny światowej zastał go na Kresach. Ochotniczo brał udział w kampanii wrześniowej, następnie prowadził działalność w Związku Walki Zbrojnej i Armii Krajowej. Za organizowanie tajnego nauczania i aktywną działalność w podziemiu, w 1943 roku został aresztowany i osadzony w więzieniu w Grodnie. Z wyrokiem śmierci został skierowany do obozu hitlerowskiego Stutthof. W obozie przetrwał dzięki sprawnemu działaniu konspiracji. Po wyzwoleniu obozu w 1945 r. powrócił w rodzinne strony i podjął pracę w szkolnictwie. W 1953 roku rozpoczął pracę w Toruniu w I Liceum Ogólnokształcącym im. M. Kopernika.

W 1959 roku został Prezydentem Miasta. W okresie kadencji szczególny nacisk kładł na rozwój oświaty i kultury. W tym czasie reaktywowano Wydział Prawa UMK, powstały cztery kolejne akademiki i budynki mieszkalne dla pracowników uczelni. Dla potrzeb UMK i placówek kultury przekazano kilka budynków miejskich. Powstały także dalsze plany rozbudowy miasteczka uniwersyteckiego, złożono plany pod zagospodarowanie terenów przyszłego osiedla "Rubinkowo". Jednocześnie została podjęta szeroka współpraca z środowiskiem odpowiedzialnym za rozwój kulturalny i oświatowy, m.in. zainicjowano Festiwal Teatrów Polski Północnej. Rozpoczęto prace przy przysłym muzeum Dom Pod Gwiazdą, po raz pierwszy od czasów wojny poddano renowacji ulicę i Dom Kopernika. Powstał skansen i trwały prace przy Muzeum Etnograficznym. Wykonano wiele prac na rzecz terenów zielonych. Rozpoczęto oczyszczanie terenu Zamku Krzyżackiego. Został również nawiązany kontakt z miastem Hameenlinna w Finlandii, co w dłuższej perspektywie zaowocowało podpisaniem umowy o partnerskiej współpracy miast bliźniaczych w 1989 roku. Kontynuowano wiele bardzo ważnych dla rozwoju miasta inwestycji

takich jak budowa sztucznego lodowiska, ZWS "Elana", TPCz."Merinotex", Szpitala Miejskiego i dróg. W tym czasie podjęto prace przy porządkowaniu mogił zamordowanych Polaków w czasie II wojny światowej na Barbarce.

Adam Lewandowski został odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem Zwycięstwa i Wolności 1945 i Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, a za całokształt pracy w Radzie Miejskiej torunianie nadali mu miano "ojca miasta".

Zmarł 16 lutego 1992 roku w Toruniu.

- [Powrót](#)
- [Udostępnij na: X](#)
- [Udostępnij na: FB](#)
- [Drukuj](#)
- [PDF](#)